

Economia política**2015/2016**

Codi: 101077

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	FB	1	A
2500262 Sociologia	FB	1	A

Professor de contacte

Nom: Oriol Roca Sagalés

Correu electrònic: Oriol.Roca@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No es pressuposa cap coneixement previ d'Economia.

Cal tenir en compte però que l' Economia, com camp de coneixement, utilitza intensament els llenguatges numèric, gràfic i algebri, a més del llenguatge verbal, per identificar i representar relacions quantitatives i de dependència i causalitat entre variables.

Objectius

L'objectiu de l'assignatura és proporcionar les eines bàsiques desenvolupades fins ara per la ciència econòmica i que permeten analitzar i comprendre bona part de la realitat social actual, així com també qüestions d'organització econòmica persistents a tota societat humana. Algunes de les qüestions que es plantegen són les següents:

Des de quan, i per què, hi ha mercats i diner, i quina és la seva funció? Per què i quan creixen, o, al contrari, tanquen, les empreses? D'on surten els beneficis de les empreses? Què és la productivitat, i per què és important? Què són, i com poden ajudar els mercats de drets d'emissions a la sostenibilitat del planeta? Quines qüestions planteja el Canvi Climàtic? Com es pot mesurar el grau de desigualtat dins d'un país? Quines són les causes de la desigualtat i la pobresa dins d'una societat? Quines intervencions públiques milloren el benestar col·lectiu, i quines no? Quines intervencions disminueixen la desigualtat i quines no? Per què hi ha diferències tan grans de renda per càpita entre els diferents països del món? Què són els cicles econòmics? Quines són les causes i les conseqüències de la inflació? Per què hi ha atur, i per què el nombre d'aturats varia al llarg del temps?

Tot i la complexitat de les preguntes plantejades, l'objectiu és que l'alumne, en acabar el curs, hagi après a utilitzar les eines bàsiques de que disposem actualment per començar a tractar aquestes qüestions amb rigor i de manera autònoma, i sàpiga com buscar informació sobre els fets, com analitzar-los i com distingir entre anàlisi, valoració i opinió. Aquest esforç ha de permetre la participació fonamentada de l'alumne com a ciutadà/na als debats sobre polítiques públiques tant d'àmbit local com global, així com facilitar el seguiment de matèries de caire econòmic al llarg de la titulació.

Competències**Ciència política i gestió pública**

- Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina i els diferents camps; les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, així com el seu valor per a la pràctica professional mitjançant casos concrets.
- Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
- Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
- Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
- Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
- Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
- Treballar autònomament.

Sociologia

- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Avaluar la qualitat del propi treball.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar els principis polítics de llibertat, igualtat, equitat i sostenibilitat en l'anàlisi de l'economia política.
2. Avaluar la qualitat del propi treball.
3. Contrastar la justícia social i el desenvolupament sostenible amb els indicadors econòmics apropiats.
4. Definir el paper de les institucions i dels actors econòmics en el sistema, especialment del sector públic i dels grups d'interès i altres actors socials (ONG, moviments socials, etc.).
5. Definir els conceptes de l'economia que permeten tractar aquests fenòmens.
6. Demostrar fins a quin punt els conflictes socials influeixen en les decisions econòmiques.
7. Demostrar un bon nivell d'expressió escrita en diferents registres.
8. Descriure les dinàmiques dels sistemes econòmics, els seus límits i potencialitats i les seves conseqüències polítiques.
9. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
10. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
11. Distingir els conceptes de l'economia relacionats amb aquests problemes.
12. Distingir-ne els principals indicadors estadístics.
13. Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.
14. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
15. Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.
16. Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.
17. Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.
18. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
19. Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.
20. Treballar autònomament.

21. Utilitzar els conceptes econòmics per entendre unes polítiques o uns conflictes determinats.
22. Valorar críticament les dinàmiques que es produeixen en la interacció entre l'estat i el mercat.

Continguts

BLOC 1

Tema 1. Conceptes bàsics d'economia: Què és l'economia. Escassetat i elecció. Frontera possibilitats producció. Cost d'oportunitat. Rendiment. Eficiència. Els guanys del comerç internacional.

Tema 2. El mercat: oferta i demanda: El mercat i la competència. Introducció a les corbes de demanda i oferta. L'equilibri del mercat. Desplaçaments de les corbes d'oferta i demanda. L'excedent del consumidor i l'excedent del productor.

Tema 3. Teoria del consumidor: Demanda de mercat i demanda individual; l'elasticitat de la demanda: elasticitat-preu; elasticitat-renda i elasticitat-creuada; efecte renda i efecte substitució.

Tema 4. Teoria del productor: Tecnologia i funció de producció; funció de costos de l'empresa; costos totals, mitjans i marginals; costos variables i costos fixos; els rendiments a escala; costos a curt i a llarg termini.

BLOC 2

Tema 5. Mercats perfectament competitius: Competència perfecta; maximització de beneficis i la corba d'oferta de l'empresa competitiva; corba d'oferta d'un mercat competitiu.

Tema 6. Mercats no competitius i la intervenció pública: La competència imperfecta: monopoli; regulació del monopoli; l'oligopoli i els cartels; polítiques públiques sobre els oligopolis; anàlisi de la legislació antimonopoli; la competència monopolística.

Tema 7. Externalitats i béns públics: Externalitats; béns públics; informació imperfecta.

Tema 8. El sector públic i els aspectes distributius. El sistema impositiu; distribució de la renda i equitat.

BLOC 3

Tema 9. Els agregats econòmics: Renda i despesa en una economia; la mesura del PIB; els components del PIB; la mesura del cost de la vida.

Tema 10. L'economia a llarg termini: La producció i el creixement econòmic; la productivitat; l'estalvi i la inversió.

Tema 11. Les fluctuacions econòmiques a curt termini: Els cicles econòmics; oferta i demanda agregades; atur i inflació.

BLOC 4

Tema 12. La política fiscal: La despesa pública; l'efecte multiplicador; l'efecte expulsíu.

Tema 13. El diner: El sistema monetari; el banc central i l'oferta monetària; creixement de diner i inflació.

Tema 14. Anàlisi macroeconòmica de les economies obertes: Moviments internacionals de béns i capitals; la balança de pagaments; tipus de canvi nominal i reals; la paritat del poder adquisitiu.

Metodologia

Activitats dirigides (aula): 35% dels ECTS

Classes magistrals

Sessions d'aprenentatge basat en problemes

Sessions d'explicació i discussió de casos (recull de premsa; textos d'organitzacions internacionals (Nacions Unides) o documents audiovisuals).

Activitats supervisades: 10%

Tutories (reunions individuals o en grups reduïts amb el professorat)

Activitats autònomes: 50 % dels ECTS

Lectura i estudi dels textos proporcionats (manuals, apunts, lectures): 30%

Realització d'esquemes conceptuals i de problemes: 20%

Avaluació: 5%

Conjunt de 6 proves escrites

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe Magistral	90	3,6	1, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 16, 17, 21, 22
Pràctiques	15	0,6	1, 3, 4, 5, 8, 11, 12, 21, 22
Tipus: Supervisades			
Tutories	32	1,28	2, 9, 10, 18
Tipus: Autònomes			
Consulta webs (premsa, instituts d'estadística, organitzacions internacionals, administracions públiques)	20	0,8	9, 21
Lectura i estudi de material de classe i manual	70	2,8	14, 15, 20
Resolució de problemes	60	2,4	2, 9, 20

Avaluació

Es realitzaran 6 activitats d'avaluació. D'aquestes, 3 corresponen al primer semestre (que donen lloc a la qualificació global del semestre), i 3 al segon semestre. La qualificació global de cada semestre pondera un 50% en la qualificació total de l'assignatura.

Les activitats 1, 2 (SPC primer semestre), 4 i 5 (SPC segon semestre) corresponen a sessions d'avaluació consistents en la resolució de problemes o preguntes/discussió escrita sobre textos per part de l'alumne a l'aula. Cadascuna ponderarà un 10% en la qualificació final (o, equivalentment, un 20% de cada semestre). Per aquestes sessions es podrà realitzar desdoblament del grup en els dies i hora especificats pel professorat.

Les proves 3 i 6 corresponen a proves individuals o exàmens de comprensió i capacitat d'aplicació del conjunt de conceptes i temes tractats el primer i el segon semestre respectivament. Ponderaran cadascuna un 30% en la qualificació final (o equivalentment, un 60% de cada semestre). Per tal de fer mitjana amb les SPC del seu semestre caldrà obtenir una nota mínima de 3.5 en aquestes proves. Aquestes proves tindran lloc el dia, hora i lloc indicats per la Facultat.

Per superar l'assignatura serà necessari que la mitjana ponderada de les proves dels dos semestres (ponderant 50% cadascun) sigui igual o superior a 5 punts sobre 10 i que la qualificació de cada semestre sigui igual o superior a 4 punts sobre 10.

En cas de que la mitjana indicada doni lloc a una qualificació de SUSPÈS, serà possible realitzar una sessió d'avaluació compensatòria. Aquells alumnes que es presentin a la prova compensatòria podran obtenir com a màxim una qualificació de 5 pel semestre que es presentin. Aquesta sessió tindrà lloc d'acord amb el calendari fixat per la Facultat.

Els estudiants que iniciïn el procés d'avaluació continuada esgoten la convocatòria i tindran una nota final d'aprobat o suspès de l'assignatura, en cap cas de no presentat. L'excepció és que només s'hagi presentat a una de les quatre proves avaluable a l'aula.

Calendari aproximat avaluacions

Primer semestre

Prova 1: SPC 1 - Última setmana Octubre o Primera setmana Novembre (data fixada pel professorat).

Prova 2: SPC 2 - Primera-segona setmana Desembre (data fixada pel professorat).

Prova 3: Prova escrita (data, hora i aula fixades per la Facultat).

Segon Semestre

Prova 4: SPC 3 - Tercera-Quarta setmana Març (data fixada pel professorat).

Prova 5: SPC 4 - Segona-Tercera setmana Maig (data fixada pel professorat).

Prova 6: Prova escrita (data, hora i aula fixades per la Facultat).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen 1 er semestre	30% Nota anual	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 15, 17, 18, 19, 21, 22
Examen 2on Semestre	30% Nota anual	2,5	0,1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 15, 17, 18, 19, 21, 22
SPC - 1er Semestre	10% Nota anual	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22
SPC 2 -1 er Semestre	10% Nota anual	2	0,08	2, 3, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21
SPC 3 -2on semestre	10% Nota anual	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22
SPC 4 - 2on Semestre	10% Nota anual	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22

Bibliografia

Tot i que el seguiment del curs es pot fer amb qualsevol dels següents manuals, cada professor indicarà a classe quin és el seu manual de referència

P. Krugman, R. Wells i K. Graddy, *Fonaments d'economia*, Editorial Reverté, 2013.

Mankiw, G.N., *Principios de economia*, Ediciones Paraninfo, 6ª ed., 2012.

Samuelson, P. i Nordhaus, W., *Economía*. Ed. McGraw-Hill, 19ª ed., 2010

Mochón, F., *Economía. Teoría y Política*. Ed. McGraw-Hill, 6ª ed., 2009.

Enllaç recomenat a recursos addicionals de l'assignatura:

<http://introduccioeconomia-dea.uab.cat/>